
Dwie rocznice w działalności biskupa Bohdana Bejze

Studia Philosophiae Christianae 28/2, 257-259

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

czątkowują i stanowią byt jednostkowy. Metafizyka odczytuje pryncypia jako przyczynę i skutek, które wskazują na te pryncypia jako na akt i możliwość. Pierwszym w bycie aktem jest istnienie, a pierwszą w bycie możliwością jest istota. Każdy byt bowiem musi stanowić racja realności i racja identyczności.

Nigdy metafizyka w realistycznym nurcie analiz nie jest teorią kosmosu jako całości, syntezą szczegółowych ujęć rzeczy. Taką teorię może stanowić jedynie myśl Plotyna, Hegla lub Heideggera. Ich teorie nie stanowią drogi myślowej do Pierwszej Przyczyny świata i człowieka, a tego dociekał w swojej filozofii przyrody ks. prof. Kazimierz Kłószak.

Takie właśnie różnorodne zastrzeżenia i wątpliwości, a przede wszystkim pytania, przenikają refleksję historyka filozofii bytu, który z uwagą studiuje publikacje filozofów przyrody.

Zebrani tu uczestnicy sympozjum, a wśród nich przedstawiciele znaczących środowisk naukowych, są znakiem, że mogą odbywać się w Polsce zarzucone spotkania naukowe zwolenników różnych szkół i orientacji filozoficznych. Mogą być rozważane więzi między naukami i dyscyplinami filozoficznymi. Mogą rozmawiać z sobą o swych problemach metafizycy i filozofowie przyrody. Wszystkim przecież poważnie podejmującym refleksję filozoficzną i naukową chodzi o uzyskiwanie twierdzeń prawdziwych.

DWIE ROCZNICE W DZIAŁALNOŚCI BISKUPA BOHDANA BEJZE

19 grudnia 1991 r. odbyło się w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie posiedzenie senatu akademickiego, podczas którego ks. rektor prof. dr hab. Jan Łach wygłosił następujące przemówienie:

„W 1956 r. ukazała się drukiem pierwsza publikacja biskupa Bohdana Bejze, zatem rok 1991 przyniósł w działalności biskupa prof. Bohdana Bejze 35 rocznicę rozpoczęcia jego działalności pisarskiej.

W 1967 r. pojawił się na półkach księgarskich pierwszy tom zbiorowy pod redakcją biskupa Bejze, wobec czego w 1992 r. przypadnie 25-lecie jego pracy redakcyjno-wydawniczej.

Obydwie wymienione rocznice skłaniają do przypomnienia wkładu, jaki biskup Bejze wniósł w życie i działalność Akademii Teologii Katolickiej.

Pierwszy okres pracy wówczas ks. dr Bohdana Bejze w ATK obejmuje lata akademickie 1961/62 i 1962/693. W tych właśnie latach wykladał on metafizykę i filozofię Boga na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej i na Wydziale Teologii naszej uczelni.

Po przyjęciu 1 września 1963 r. sakry biskupiej i objęciu stanowiska biskupa pomocniczego w diecezji łódzkiej zajęcia te ustały. Jednakże biskup Bejze nadal pozostał w bliskim kontakcie z ATK, wygłaszając na jej terenie odczyty, publikując w jej periodykach swe prace, współdziałając (w roli redaktora) z jej wydawnictwem.

Od roku akademickiego 1969/70 biskup Bejze wznowił na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej ATK zajęcia dydaktyczne i prowadzi je nieprzerwanie do dziś, obecnie w zakresie filozofii Boga i filozofii religii. Od 1976 r. kieruje Katedrą Filozofii Religii; aktualnie jest to Katedra Filozofii Boga i Religii. Od roku akademickiego 1969/70 uczestniczy w pracach senatu akademickiego.

W 1972 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego i nominację na docenta w ATK. W 1987 r. został profesorem nadzwyczajnym.

W Punkcie Konsultacyjnym ATK w Łodzi od zaistnienia tego ośrodka w 1988 r. wykłada metafizykę i filozofię Boga.

Charakterystyczne dla działalności biskupa Bejze w ATK jest to, że oprócz wieloletniego wykonywania zajęć dydaktycznych intensywnie współpracuje z wydawnictwem uczelnianym oraz projektuje i organizuje naukowe sympozja, sesje, dyskusje.

Co się tyczy pierwszego z tych nurtów działalności biskupa Bejze, to od 1967 do 1991 r. ukazało się pod jego redakcją 55 tomów zbiorowych, poświęconych filozofii, teologii i biografistyce współczesnych chrześcijan. Dalsze 3 prace zbiorowe znajdują się w druku, a kolejne 3 w fazie redagowania. Znaczna część tego dorobku, bo aż 30 pozycji — w większości obszernych — została opublikowana nakładem uczelnianego wydawnictwa ATK. Nadto również w ATK ogłosił Biskup drukiem swą książkę autorską *O chrześcijańską współczesność*, zawierającą obfity zbiór artykułów i przemówień.

Naukowe posiedzenia filozoficzne, które biskup Bejze w ATK projektował i współorganizował, odbyły się 3 grudnia 1973 r., 10 marca 1975 r., 27 października 1975 r., 16 stycznia 1978 r. W ATK 27 listopada 1991 r. rozpoczął się obmyślany i zorganizowany przez Biskupa, jako przewodniczącego Sekcji Filozoficznej Wykładowców Uczelni Katolickich, całoroczny cykl wykładów *O filozoficznym poznaniu Boga dziś*. Cykl ten ma uczcić 30 rocznicę otwarcia Soboru Watykańskiego II, którą w Kościele powszechnym będziemy obchodzić w październiku 1992 r. Przez cały rok Akademia Teologii Katolickiej będzie niejako krajowym centrum naukowej refleksji filozoficznej, skoncentrowanej na problematyce Boga.

Inspirował i współorganizował biskup Bejze zarówno liczne spotkania doktrynalne, jak i uroczystości liturgiczne, które dotyczyły Soboru Watykańskiego II oraz twórców tego Soboru: Jana XXIII i Pawła VI. Wszystkie ogólnouczelniane sympozja i uroczystości poświęcone tej tematyce, które odbyły się w ATK w okresie do 1985 r., doszły do skutku dzięki projektom i organizacyjnej współpracy biskupa Bejze. W programie naukowego sympozjum „Posoborowa Odnowa Kościoła w Polsce”, które odbyło się 7 kwietnia 1986 r. staraniem Wydziału Teologicznego ATK, biskup Bejze wygłosił jeden z głównych odczytów pt. „Sobór Watykański II a Episkopat Polski”. 4 marca 1991 r. ponownie z inspiracji Biskupa zostało zorganizowane w ATK sympozjum nawiązujące do 25 rocznicy zakończenia Soboru Watykańskiego II. W ramach tych obrad biskup Bejze wygłosił wykład pt. „Sobór Watykański II z perspektywy 25 lat posoborowych”.

Wreszcie jeszcze jedno przedsięwzięcie. Jako przewodniczący Komisji Episkopatu do Spraw Dialogu z Niewierzącymi, zorganizował biskup Bejze uroczyste posiedzenie tej Komisji z racji 50 rocznicy męczeńskiej śmierci św. Maksymiliana Kolbego i 50 rocznicy masowych aresztowań polskiego duchowieństwa w czasie II wojny światowej. Posiedzenie to odbyło się 15 października 1991 r. w ATK z udziałem zaproszonych historyków oraz przedstawicieli warszawskich uczelni teologicznych i kilku redakcji czasopism.

Na zakończenie obecnej wypowiedzi wypada przynajmniej zasygnalizować, że równoległe do działalności w Akademii Teologii Katolickiej biskup Bejze od 1958 r. prowadzi wykłady przedmiotów filozoficznych w Wyższym Seminarium Duchownym w Łodzi a od 1963 r. wykonuje

swe obowiązki biskupie w zespole Episkopatu Polski i w diecezji łódzkiej.

Gdy bierze się pod uwagę prace Biskupa we wszystkich wymienionych dziedzinach, można właściwie ocenić to, co dzisiaj święcimy: „35 lat jego działalności pisarskiej i 25 lat działalności redakcyjno-wydawniczej”.

Po przemówieniu ks. rektora Łacha uczestnicy posiedzenia składali Biskupowi-Jubilatowi osobiste gratulacje. Odpowiedź Biskupa zawierała wspomnienia z pracy w ATK i wyrazy wdzięczności za okazaną mu przyjaźń i serdeczność.

*

W niedzielę, 26 stycznia 1992 r. w Domu Generalnym Zgromadzenia Sióstr Loretanek w Warszawie odbyła się uroczystość jubileuszowa z racji 25 rocznicy współpracy redakcyjnej biskupa Bohdana Bejze z prowadzonym przez siostry loretanki wydawnictwem. Współpraca ta rozpoczęła się w 1967 r. od ogłoszenia drukiem pierwszego tomu serii *W nurcie zagadnień posoborowych*, którą to serię założył i redaguje biskup Bejze.

W programie jubileuszowej uroczystości biskup Bejze (przy współudziale miejscowego kapelana, ks. Piotra Sawczuka) odprawił w kaplicy Domu Generalnego mszę świętą i wygłosił kazanie. Intencja mszy świętej dotyczyła wszystkich, którzy są związani z książkami, nad którymi Biskup pracował. Są to: z jednej strony — wszyscy, którzy przyczynili się do powstania tych książek (autorzy, siostry z wydawnictwa, redaktorzy), z drugiej zaś strony — ich nabywcy i czytelnicy.

W kazaniu Biskup podkreślił, że wydawanie katolickich publikacji jest współdziałaniem z Kościołem nauczającym, który założył i w którym jest obecny żywy Chrystus. Za możliwość tego współdziałania — które powinno być kompetentne i ofiarne — należy Bogu gorąco dziękować. Dalczy zaś ciąg tej pracy podejmować trzeba w całkowitym zaufaniu Bożej Opatrzności i w zaufaniu do opieki Matki Chrystusa, naszego Najwyższego Nauczyciela i Zbawcy.

Po liturgii odbyło się spotkanie Biskupa z siostrami loretankami. W jego ramach przedstawicielka sióstr wygłosiła okolicznościowe przemówienie, w którym zaakcentowała fakt, że w ciągu minionych 25 lat nakładem Wydawnictwa Sióstr Loretanek ukazało się pod redakcją biskupa Bejze 25 prac zbiorowych (w tym 19 objętych serią *W nurcie zagadnień posoborowych*), służących rozwojowi i upowszechnianiu katolickiej nauki w naszym społeczeństwie.

Na zakończenie niniejszego sprawozdania należy dodać, że obecnie w serii *W nurcie zagadnień posoborowych* Biskup przygotowuje do druku tom 20, który będzie poświęcony problematyce filozoficznego poznania Boga i zagadnieniom pokrewnym, związanym ze światopoglądem.

SYMPOZJUM SEKCJI FILOZOFICZNEJ WYKŁADOWCÓW UCZELNI KATOLICKICH POŚWIĘCONE RELIGII W ŻYCIU SPOŁECZNYM

W dniu 23 kwietnia 1992 r. w gmachu Akademii Teologii Katolickiej odbyło się naukowe posiedzenie Sekcji Filozoficznej Wykładowców Uczelni Katolickich na temat najbardziej aktualnych zagadnień dotyczących religii w życiu społecznym. Współorganizatorem posiedzenia